

Stockholm 15 oktober 2025

Att: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Diariennr: LI2025/01130

Via e-post till: li.remissvar@regeringskansliet.se och
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar: Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67)

Inledning

Norwegian tackar för möjligheten att lämna synpunkter på slutbetänkande av Utredningen Arlandasamordningen: *Arlanda – en viktig port för det svenska välståndet (SOU 2025:67)*. Som ett av de största flygbolagen i Sverige med ett betydande linjenät vill vi betona hur viktig Arlanda flygplats är. Att flygplatsen stärks har en avgörande betydelse för svensk tillgänglighet, tillväxt och konkurrenskraft. Norwegian både kan och vill bidra till ökad tillgänglighet på Arlanda. Arlanda är nyckeln för Sveriges koppling till omvärlden men tappar marknadsandelar till andra nordiska flygplatser.

Allmänt om utredningen

Vi välkomnar att regeringen tydligt vill stärka Arlandas roll som internationell huvudflygplats för bättre och ökad tillgänglighet och konkurrenskraft. Utredningen innehåller flera bra förslag på åtgärder men det är viktigt att man prioriterar de åtgärder som ger mest effekt och att dessa görs först. Sverige har dubbelt så stor befolkning som både Norge och Danmark. men sämst tillgänglighet med flyg. Det borde vara tvärtom. Arlanda har potential att bli Nordens ledande flygplats men för att det ska kunna bli verklighet krävs effektiva och strategiska prioriteringar för att utveckla och stärka flygplatsen. Arlanda konkurrerar med både Kastrup och Gardermoen som inte bara har bredare linjeutbud och fler passagerare, utan även bättre tågförbindelser till och från flygplatserna.

En väl fungerande tillgänglighet till och från Arlanda med markbunden transport är en förutsättning för både Sveriges internationella konkurrenskraft och förutsättningarna för näringslivets etablering och expansion. Jämfört med grannländerna Norge och Danmark är kollektivtrafikförbindelserna i Sverige både dyrare och mindre tillgängliga. På själva flygplatsen kan resenärsflödena i terminalerna bli både effektivare och tydligare.

Sammanfattande synpunkter

- Vi tillstyrker åtgärder som förbättrar tillgången till Arlanda med samtliga transportslag. Stationsavgiften vid Arlanda C bör tas bort och avtalet med A-Train bör omförhandlas för att få ned priset på biljetter med Arlanda Express.
- Vi avstyrker införandet av trängselskatt vid Arlanda eftersom det skulle försvåra tillgängligheten och minska konkurrenskraften gentemot Kastrup och Gardermoen.
- Vi tillstyrker införandet av automatiserad gränskontroll för att förbättra flöden och punktlighet.
- Vi anser att Swedavias planering och utveckling av Arlanda ska ske i nära samverkan med flygbranschen men även med andra transportslag för att förbättra transporter till och från flygplatsen.
- Vi understryker vikten av att investeringar i infrastruktur och tillgänglighet finansieras på ett konkurrensneutralt sätt för att undvika högre avgifter.

Tillgängligheten med flyg har kraftigt försämrats

Sverige har tappat enormt i tillgänglighet sedan pandemin och har inte haft alls samma återhämtning som övriga Europa. I en rapport från branschorganisationen ACI Europe som har undersökt tillgängligheten med flyg mellan 2019 och 2025, framgår det att Sverige har tappat mest av alla länder och därmed har sämst tillgänglighet i hela EU. Det är därför oerhört viktigt att vidta åtgärder som både snabbt och effektivt stärker Arlanda så att vi får fler flyglinjer. Fler flyglinjer kräver även effektiva marktransporter till och från flygplatsen.

Tillgänglighet och infrastruktur till och från flygplatsen

Norwegian tillstyrker utredningens förslag om förbättrad tillgång till Arlanda för samtliga transportslag. Ett effektivt och prisvärt marktransportsystem är en förutsättning för flygplatsens konkurrenskraft. Avtalet med A-Train och stationsavgiften vid Arlanda C gör det väldigt dyrt att ta tåget flygplatsen. Avgiften vid Arlanda C bör avskaffas och avtalet med A-Train måste omförhandlas. Samtidigt avstyrker vi bestämt förslaget om trängselskatt vid Arlanda. En sådan åtgärd skulle ytterligare försvåra tillgängligheten, minska resandet och försämma flygplatsens konkurrensläge gentemot andra nordiska hubbar.

Resenärsupplevelse och effektivitet

För Norwegian är resenärens helhetsupplevelse viktig. Arlanda har förbättringspotential vad gäller skyltning, flöden och informationssystem. Vi tillstyrker därför att Swedavia ges

ett tydligt uppdrag att förbättra både den fysiska och digitala vägledningen inom flygplatsområdet. Det gäller särskilt effektiva och tidsbesparande övergångar mellan terminaler olika transportslag. Vi stödjer också förslaget om införande av automatiserad gränskontroll – en konkret åtgärd som snabbt skulle förbättra flöden, punktlighet och kundupplevelse.

Swedavias roll och samverkan

Utredningen lägger stor vikt vid Swedavias ansvar, vilket är rimligt. Samtidigt behöver Swedavias roll som affärsdrivet bolag balanseras med statens ansvar för infrastruktur av nationell betydelse. Investeringar som stärker hela landets tillgänglighet bör inte finansieras enbart genom avgifter på flygplatsens verksamhet, eftersom det ytterst belastar flygbolag och passagerare. Finansieringen måste ske på ett konkurrensneutralt sätt. Staten bör ta större ansvar för investeringar som gynnar Sveriges konkurrenskraft och tillgänglighet.

Vi delar uppfattningen att Swedavia bör få i uppdrag att ta fram en långsiktig utvecklingsplan för Arlanda i nära dialog med flygbolag, kollektivtrafikaktörer och näringslivet. Planen bör inkludera infrastruktur, digitalisering, hållbarhet och resenärsupplevelse – och syfta till att göra Arlanda till Nordens mest attraktiva flygplats för både resenärer och operatörer.

Swedavia bör få större mandat för att stärka flygplatsens attraktionskraft. Ett sänkt avkastningskrav skulle göra Arlanda mer attraktivt för etablering av nya linjer och ökad kapacitet.

Hållbarhet och framtida konkurrenskraft

Norwegian har stort fokus på omställningen av flyget och arbetar aktivt för att minska utsläppen. Swedavias satsning på fossilfri drift och tillgång till hållbart flygbränsle (SAF) är viktiga initiativ men för att öka inblandningen av SAF krävs en gemensam nordisk strategi och ökad inhemsk produktion av hållbart flygbränsle. Vi uppmanar regeringen att prioritera detta i dialog med branschen. Producenter av SAF tillåts inte att leverera direkt till flygplatsen utan måste leverera via Arlanda Flygbränslehantering AB, vilket gör det både dyrare och krångligare. Alla initiativ för att istället underlätta och öka inblandningen av SAF bidrar positivt till flygets utsläppsminskningar och måste prioriteras högt. Vidare bör man ge incitament till ökad produktion av SAF i Sverige för att undvika långväga transporter. Ju mer som produceras lokalt, desto bättre. Ju mer som produceras, desto snabbare kan branschen öka takten för omställningen av flyget. Sverige har alla förutsättningar att ta en ledande position och bidra till kraftigt ökad produktion av förnybara flygbränslen. Det är SAF som är nyckeln till omställningen av flyget eftersom det fungerar redan idag och kan tankas direkt in i flygplanen och fungerar i dagens infrastruktur.

Avslutningsvis

Norwegian ser positivt på utredningens ambition att stärka Arlandas roll. Flygplatsen är avgörande för Sveriges internationella konkurrenskraft, exportmöjligheter och regionala tillgänglighet. Arlanda behöver utvecklas till en flygplats som är tillgänglig, effektiv och konkurrenskraftig. Varje försämring av tillgängligheten, exempelvis genom höga passageraravgifter, stationsavgifter eller trängselskatt, påverkar både passagerarvolymer och lönsamhet.

Vi delar bedömningen att Swedavia bör få ett tydligt uppdrag att, i dialog med branschen, ta fram en långsiktig utvecklingsplan för Arlanda. Den bör omfatta infrastruktur, hållbarhetslösningar, digitalisering och resenärsupplevelse – med målet att skapa Nordens mest attraktiva flygplats.

Norwegian hänvisar även till remissvaret från Transportföretagen Flyg/Svenska Flygbranschen, som vi som medlem stödjer fullt ut.

Med vänlig hälsning,

Charlotte Holmbergh
Country Director Corporate Affairs
charlotte.holmbergh@norwegian.com

Norwegian Air Shuttle /Norwegian Air Sweden
Office One, Tornvägen 19 A
190 60 Stockholm Arlanda